
Communiqué

20.06.2003

Geboorte van een nieuw model voor de Belgische economie ten huize van het Federaal Planbureau

Nadat het gedurende de afgelopen twee jaar in experimentele vorm gebruikt was bij het opstellen van de kortetermijnvooruitzichten van het Federaal Planbureau, is thans een volledig gebruiksklare versie van het nieuwe kwartaalmodel MODTRIM II beschikbaar. In een pas verschenen working paper worden de belangrijkste kenmerken van dit model beschreven.

Het Federaal Planbureau (FPB) draagt via zijn studies bij tot het uittekenen van het overheidsbeleid op economisch, sociaal en ecologisch vlak. Meer concreet maakt het verkennende analyses, evaluaties van overheidsmaatregelen en economische vooruitzichten. In het kader van die laatste taak heeft het FPB gedurende de afgelopen drie jaar een macro-econometrisch kwartaalmodel voor de Belgische economie ontwikkeld, dat de naam MODTRIM II kreeg. Dat model speelt momenteel een centrale rol bij de opmaak van de kortetermijnvooruitzichten van het FPB en in het bijzonder, twee maal per jaar, bij het opstellen van de 'economische begroting' (gepubliceerd onder het label van het Instituut voor de Nationale Rekeningen). De economische begroting vormt de basis voor de federale ontvangsten- en uitgavenbegrotingen.

De overgang van de jaarversie van het model MODTRIM naar een kwartaalmodel is mogelijk gemaakt door het feit dat sinds 1998 voor België nationale rekeningen op kwartaalbasis worden gepubliceerd. Die kwartaalperiodiciteit is optimaal voor een analyse van de conjunctuurbewegingen van de grote macro-economische aggregaten en voor het maken van kortetermijnvooruitzichten met een horizon van vier tot acht kwartalen. Het gebruik van kwartaaldata in plaats van jaardata biedt onder meer het voordeel dat expliciet rekening kan gehouden worden met waarnemingen in de loop van het jaar. Daarnaast kunnen zgn. 'overloopeffecten' van het ene op het andere jaar in rekening worden gebracht. Die effecten hebben te maken met het feit dat de jaargemiddelde groei van een grootheid mee bepaald wordt door het kwartaalprofiel van die variabele gedurende het vorige jaar. Ten slotte is het zonneklaar dat de conjunctuurcyclus beter kan beschreven worden aan de hand van kwartaaldata en dat de dynamische verbanden tussen economische grootheden met grotere precisie in kaart kunnen gebracht worden.

Gelet op zijn beperkte tijdshorizon (om en bij acht kwartalen), wordt de modeluitkomst voor de economische groei vooral bepaald door de vraagzijde (consumptie, investeringen en buitenlandse handel), terwijl ook prijseffecten meespelen (competitiviteit, arbeidskosten). De belangrijkste exogene variabelen van het model zijn: de wereldhandel, de internationale prijzen (met inbegrip van de energieprijzen), de interestvoeten, de wisselkoersen, alsook de beurskoersen. De grootte en het aggregatieniveau van het model zijn het resultaat van de volgende afweging. Enerzijds moet het model voldoende gedetailleerd zijn om de variabelen te genereren die nodig zijn voor de opmaak van de federale begrotingen; anderzijds zijn de thans beschikbare nationale rekeningen op kwartaalbasis een stuk minder gedetailleerd dan de jaarrekeningen. Resultaat van dit alles is een al bij al vrij klein model, wat als een voordeel kan beschouwd worden aangezien kortetermijnvooruitzichten vrij frequent gemaakt worden en vrij snel moeten kunnen inspelen op cyclische bewegingen.

In de working paper worden de dynamische eigenschappen van het model geanalyseerd aan de hand van simulatie-oefeningen. Hierin wordt een basisscenario, geconstrueerd door trendmatige evoluties uit het verleden door te trekken, vergeleken met de resultaten van varianten, die ontstaan door schokken in het model te introduceren. Bedoeling is een idee te krijgen van de snelheid waarmee deze schokken zich doorzetten in het economische systeem en van de grootte-orde van de effecten. De geanalyseerde schokken zijn de volgende: een toename van de wereldhandel, een daling van de beurskoersen, een toename van de lonen per uur, een verlaging van de werkgeversbijdragen en een verhoging van de btw-voeten. Verder worden ook twee meer complexe scenario's getest: een eerste onderzoekt de impact van een depreciatie van de euro, een tweede de effecten van een toename van de energieprijzen.

Vermelden we ten slotte nog dat macro-econometrische modellen van nature nooit af zijn. Publicaties als deze geven dus onvermijdelijk slechts beschrijvingen van een momentopname. Gezien het empirische karakter van dit model, zullen verdere ontwikkelingen van MODTRIM II noodzakelijk moeten gepaard gaan met vorderingen op het vlak van de kwartaalrekeningen.

De publicatie

“MODTRIM II: A quarterly model for the Belgian economy”, B. Hertveldt, I. Lebrun, Working Paper 6-03, May 2003.